

ВЕЛИКИЙ ЮБИЛЕЙ

(К семидесятилетию Великой Октябрьской социалистической революции)

Многонациональный советский народ, прогрессивное человечество всего мира в эти дни торжественно отмечают выдающееся событие в мировой истории—70-летие Великой Октябрьской социалистической революции.

За 70 лет страна Советов сделала гигантский шаг—из отсталой страны она превратилась в могучее социалистическое государство с мощным экономическим потенциалом. Самоотверженным трудом геологов за эти годы в нашей стране проделана огромная работа по изучению недр, поиску и разведке месторождений полезных ископаемых, создана минерально-сырьевая база, равной которой не имеет никакая другая страна в мире. В годы первых пятилеток были решены сложные задачи по развитию черной и цветной металлургии, увеличению добычи угля, нефти, по созданию химической промышленности. Была выявлена Волго-Уральская нефтегазоносная провинция (Второй Баку), открыты Печорский, Карагандинский и Канско-Ачинский угленосные бассейны, новые меднорудные районы и месторождения высококачественных бокситов на Урале, месторождения никеля на Кольском полуострове, Урале, севере Красноярского края, месторождения фосфоритов в Казахстане, европейской части страны, разведаны Верхнекамские месторождения калийных солей, хибинские месторождения апатитов, Тырнаузское и Джидинское месторождения вольфрама на Кавказе и в Бурятии.

На территории Армянской ССР исследованиями этого периода были установлены крупные перспективы медно-молибденового оруденения Зангезура, что является одним из важных достижений в деле освоения рудных богатств Армении. Была обоснована перспективность рудных полей Кафанского, Алавердского, Шамлугского и др. месторождений, существенно расширены разведанные запасы медноколчеданных руд.

В годы Великой Отечественной войны советские геологи с честью справились с возложенными на них ответственными задачами—в предельно сжатые сроки страну обеспечили всеми видами высококачественного стратегического минерального сырья, всемерно расширили минерально-сырьевые ресурсы Урала, Сибири, Дальнего Востока и Средней Азии, были выявлены новые месторождения нефти и газа (в Азербайджане, Средней Азии, районах Второго Баку), олова, золота и серебра (на Северо-Востоке и Дальнем Востоке), бокситов (на Севере Урала).

В Армянской ССР были разведаны и переданы для промышленного освоения Тежсарское месторождение нефелиновых сиенитов и ряд месторождений нерудных полезных ископаемых.

В послевоенный период перед геологической службой была поставлена задача не только расширить минерально-сырьевые ресурсы действующих и строящихся предприятий нефтяной, газовой, химической, угольной промышленности, черной и цветной металлургии, промышленности минеральных удобрений, но и обеспечить сырьем новые отрасли промышленности (атомной, электронной и др.), созданные после войны. По праву открытием века называют выявление Западно-Сибирской нефтегазоносной провинции. Месторождения нефти и газа были открыты также на севере европейской части страны, на Украине, в Белоруссии, Якутии, Казахстане. Последний стал крупным центром добычи коксующихся и энергетических углей.

Многочисленные железорудные месторождения выявлены в Криворожском бассейне, в Кременчугском, Приазовском железорудных районах, в районе КМА, на Кольском полуострове, в Западной и Восточной Сибири, в Иркутской области, в Красноярском крае, на Даль-

нем Востоке. Разведаны значительные запасы марганцевых руд и хромитов (Грузия, Украина). Открыты новые бокситоносные районы: Северо-Онежский, Средне-Тиманский, Белгородский (район КМА), в северо-западном Казахстане. Открыты медные месторождения на южном Урале и в Мугоджарах, Узбекистане, в Красноярском крае, в Читинской области (Удокан). В ряде районов Красноярского, Приморского краев, на Рудном Алтае, в районах Средней Азии, Казахстана выявлены месторождения свинцово-цинковых руд, разведаны крупные месторождения фосфоритов, в центре РСФСР, Эстонской ССР, Белоруссии, Западной Украине, Средней Азии и Сибири созданы новые сырьевые базы для производства химических удобрений, надежно обеспечено дальнейшее развитие атомной, редкометальной, вольфрамовой, молибденовой, оловянной промышленности.

Разведаны крупные запасы подземных вод для хозяйственно-питьевого и технического водоснабжения крупных городов, краевых и областных центров, других населенных пунктов страны, для орошения засушливых земель и обводнения пастбищ. Выявлено и передано в эксплуатацию более 3000 месторождений минеральных, в том числе и термальных вод. Подготовлены ресурсы парогидротерм на Камчатке, Северном Кавказе, в Средней Азии и Западной Сибири.

В Армянской ССР послевоенные годы ознаменовались получением новых данных о промышленной ценности ряда железорудных месторождений. В числе важнейших достижений последующих годов было выявление Зодского золоторудного месторождения, переоценка ряда ранее известных золоторудных месторождений, были выявлены промышленные концентрации ряда редких и рассеянных элементов, крупные месторождения каменной соли, бентонитовых глин, перлитов, диатомитов и др. полезных ископаемых. Начали работать Каджаранский комбинат медных и молибденовых концентратов, Араратская золотоизвлекательная фабрика, другие горнорудные предприятия, выдвинувшие республику в число ведущих горнопромышленных районов СССР.

Но эти практические успехи не могли бы иметь место без прогресса теоретических знаний в области геологии, геофизики, геохимии. В результате планомерных геологических исследований и комплексного изучения всей территории СССР ныне она закартирована 1:200000 масштабом, а рудоносные и перспективные участки—1:50000 и более крупными масштабами. Территория СССР считается одной из хорошо изученных в мире.

В некоторых областях геологической науки (тектоническая картография, глубинное сейсмическое зондирование, закономерности размещения полезных ископаемых в пространстве и во времени и др.) Советский Союз играет ведущую роль в мировой геологии.

Было выявлено около 700 минеральных источников, на базе которых созданы курорты и лечебные учреждения всесоюзного и республиканского значения (Джермук, Арзни, Анкаван, Дилижан и др.), Араратский, Памбакский, Севанский, Ширакский артезианские бассейны и сотни источников пресных вод.

Проводились широкие исследования по созданию научных основ локального прогноза месторождений полезных ископаемых, разработаны новые технические средства и методы для поисковых и разведочных работ, широко внедрены математические методы и ЭВМ, аэрокосмические исследования, неизмеримо возросла роль космических методов исследований в выявлении глобальных геологических структур и закономерностей размещения рудных районов, нефтегазоносных провинций и угленосных бассейнов. Созданы оригинальные геологические и специализированные литолого-палеогеографические, тектонические, металлогенические, гидрогеологические, инженерно-геологические и др. карты, опубликованы фундаментальные монографии «Геология СССР», «Гидрогеология СССР», «Стратиграфия СССР», «Рудные месторождения СССР», «Тектоника СССР» и др.

Проведен большой объем теоретических и экспериментальных ра-

бот о физико-химических условиях процессов, приводящих к формированию углеводородов и руд, стратиграфии, палеонтологии, тектоники, петрологии, металлогении. Созданы новые методы и технические средства для изучения глубинного геологического строения территории страны, геологии и минеральных ресурсов шельфовых зон и Мирового океана. Испешно завершен выдающийся научно-технический эксперимент—бурение сверхглубинной, самой глубокой в мире скважины (более 12 км) на Кольском полуострове.

Хотя изучение материалов этой скважины еще продолжается, но полученные данные уже сейчас позволяют внести существенные изменения в наши представления о строении земной коры.

Проводились исследования по разработке проблем, связанных с мелнорацией земель, по инженерной геологии, решению проблем охраны окружающей среды. Разработаны высокочувствительные и высокоточные ядерно-физические методы анализа, позволяющие экспрессно в полевых условиях и нередко в естественном залегании определять содержание полезных компонентов в породах и рудах.

Геологи Армянской ССР подготовили и выпустили десятитомный капитальный коллективный труд «Геология Армянской ССР» (1962—1970 гг.), многочисленные монографии, посвященные региональной геологии, тектонике, биостратиграфии, литологии, магматизму, металлогении, месторождениям полезных ископаемых, геохимии, минералогии, гидрогеологии, геофизике, сейсмологии, физической и экономической географии, геоморфологии.

Советские геологи мобилизуют все резервы для успешного решения задач, поставленных XXVII съездом КПСС, который положил начало подлинному возрождению нашей общественной мысли, нашего национального самосознания, революционным переменам в жизни советского общества. Ставится задача обеспечить опережающий рост минерально-сырьевых ресурсов по сравнению с темпами развития добывающей промышленности, добиться дальнейшего повышения экономической эффективности геологоразведочных работ, улучшить качество подготовки запасов полезных ископаемых как в районах действующих предприятий, так и во вновь осваиваемых районах. Поставлена задача ускорить темпы выявления и разведки новых месторождений нефти, природного газа и конденсата в Среднем Приобье, на севере Тюменской области, в Восточной Сибири, Якутской и Коми АССР, Архангельской области, Средней Азии и Казахской ССР (в Прикаспийской впадине), в районе БАМ-а и на морских шельфах. Предстоит большая работа по расширению запасов богатых и легкообогатимых руд черных, цветных, драгоценных металлов, сырья для атомной энергетики и производства минеральных удобрений, подземных вод для городского, промышленного и сельскохозяйственного водоснабжения. Сконцентрированы усилия на выявление новых закономерностей формирования и размещения месторождений полезных ископаемых с составлением прогнозных карт и определением направлений поисковых и разведочных работ на важнейшие виды полезных ископаемых. Намечается усиление работ по повышению экономической эффективности и качества всех видов геологоразведочных работ. Большое место отведено созданию новых методов для изучения минерально-сырьевых ресурсов морей и океанов, бурению скважин глубиной 5—7 км, углублению исследований в области охраны окружающей среды и рационального использования полезных ископаемых и других природных ресурсов.

Если учесть, что ежегодно в нашей стране на геологические и геологоразведочные работы выделяется более четырех миллиардов рублей, то станет понятным, что при повышении эффективности этих работ исключительно возрастет и экономический эффект. Этому во многом может способствовать использование новейших достижений науки и внедрение современной техники, ускорение геолого-экономической оценки выявленных месторождений, комплексное использование место-

рождений полезных ископаемых. совершенствование технологии переработки руд, развитие безотходной металлургии.

Для Армении исключительно важное значение имеют научно-обоснованные мероприятия по защите природных условий, борьбе с широко распространенными на территории республики вредными геологическими процессами (оползни, обвалы и др.).

Геологическая общественность Армянской ССР с чувством высокого патриотического подъема встречает знаменательный юбилей—70-летие Великого Октября и полна желания приложить все силы и знания для успешного выполнения стоящих перед ней задач, вытекающих из решений XXVII съезда КПСС и XXVIII съезда КП Армении.

(Հոկտեմբերյան սոցիալիստական մեծ հեղափոխության)
յարանաստեղծական)

Ուղղապես սովետական ժողովուրդը, ամբողջ աշխարհի առաջադեմ մարդկությանը այս օրերին հանդիսավորությամբ նշում են համաշխարհային պատմության կարևորագույն իրադարձությունը՝ Հոկտեմբերյան սոցիալիստական մեծ հեղափոխության 70-ամյակը:

Յոթանասուն տարիների ընթացքում Սովետների երկիրը կատարեց հսկա ճաշ: Հեռավորագույն երկրից այն վերափոխվեց հզոր սոցիալիստական պետության հսկայական տնտեսական պոտենցիալով: Մեծ երկրաբանների տնձնվեր ուղիստանների շնորհիվ այդ տարիների ընթացքում մեծ երկրում նստահարվեց հսկայական աշխատանք ընդերքի ռեսուրսների մեծ խառնուրդով, հզոր հանքահումքային բազայի ստեղծման համար, որին հավասար չունի աշխարհում ոչ մի երկիր: Առաջին հեղափոխականների տարիներից բաց խնդիրներ լուծվեցին սև և գունավոր մետալուրգիայի զարգացման, ամփի, նվառի առաջնահամարյա ավելացման, էլեկտրական արդյունաբերության ստեղծման ուղիով:

Հայտնաբերվեց Վոլգա-Ուրալյան նավթադաշտերը պրովինցիան (երկրորդ Քաֆու), բացվեցին Պեչորայի, Կուրադաշտայի, Կոմա-Աշխենյան անասնաբուծականները, հոր պղնձահանքային շրջաններ և բարձրորակ բոքսիտների հանքավայրեր Սուրբուր, Երկրի հանքավայրեր Կոլա թերակղզում, Ուրալում. Կրասնոյարսկի շրջանի կյուսիսում, Ֆոսֆորիտների հանքավայրեր Վազախստանում և երկրի եվրոպական մասում, հետախույզվեցին Վերին Կամենսկյան ֆաբրիկ, Երկրից ապարիտային, Տիտիումի և Ջիպսի վաճառքի հանքավայրերը Կոմիասում և Բալթիկայում:

Հայկական ՍՍՀ բնաստեղծում այդ ընթացքում հայտնաբերվեցին Զանգեզուրի պղնձ-մոլիբդենային հանքանյութային խոշոր հեռանկարները, որը հանդիսանում է Հայաստանի ընդերքի յուրացման ուղիով կարևորագույն նվաճումներից մեկը: Հիմնավորվեց Վախանի, Արաբկոյի, Շամալի և այլ հանքային դաշտերի հեռանկարայնությունը, Էսկանդեր ընդարձակվեցին պղնձկալիքային հանքանյութերի հետախույզված պաշարները:

Հայրենական մեծ պատերազմի տարիներին սովետական երկրաբանները պատվով կատարեցին իրենց վրա դրված պատասխանատու խնդիրները՝ ծայրահեղ սեղմ ժամկետներում երկիրը ապահովեցին բոլոր տեսակի բարձրորակ ստատիստիկական հանքային հումքով, ընդլայնեցին Ուրալի, Սիբիրի, Հեռավոր Արևելքի, Միջին Ասիայի հանքահումքային բազաները, հայտնաբերեցին հավրի և գազի (Ալբերջանում, Միջին Ասիայում, Երկրորդ Քաֆուի շրջանում), անագի, ոսկու արծաթի (Երկրի հյուսիս-արևելյան մասում, Հեռավոր Արևելքում), բոքսիտների (Ուրալի հյուսիսում) հանքավայրեր:

Հայկական ՍՍՀ հետախույզվեց և հանձնվեց արդյունաբերական իրացման Թեմսարի ճեֆելինային սիենիտների հանքավայրը, ոչ մետաղային օգտակար հանածոների մի շարք հանքավայրեր:

Հեռապատերազմյան շրջանում երկրաբանական ծառայության սույն խնդիր էր դրվել ոչ միայն ընդարձակել հավրի, գազի, էլեկտրական, ամփի արդյունաբերության, սև և գունավոր մետալուրգիայի, հանքային պարարտանյութերի գործող և կառուցվող ձեռնարկությունները, այլև ապահովել հումքով արդյունաբերությանը հոր նյութերը (առումային, էլեկտրոնային և այլն), որոնք ստեղծվեցին պատերազմից հետո:

Իրավացիորեն դարձի հայտնագործություն են անվանում արեւմտաեւրո-
պական հավթագրագրեր պրովինցիայի բայտնարերումը: Դավթի և գաղի
հանքավայրեր հայտնաբերվեցին Երեւանի մասի հյուսիսում, Ուկրաին-
այում, Ռուսաստանում, Ֆակուստայում, Վազախտանում: Վերջինս դար-
ձավ հաճ կոնստացվող և Լեւերգետիկական անոթների, արտասանմանյան խոշոր
կենտրոն:

Երկարի բազմաթիվ հանքավայրեր հայտնաբերվեցին Կրիվոյ Ռոդի ա-
վազանում, Կրեմենչուդի, Մերձագովյան. ԿՄՍ շրջաններում, Կոլայի բերա-
կղզում, Արեւմտյան և Արեւելյան Սիրիում, Հեռավոր Արեւելում: Հետախույզ-
վեցին մարգանցի և Բումիաի գոյի պաշարներ (Վրաստան, Ուկրաինա):
Ռազվեցին նոր բոխարտատար շրջաններ Հյուսիս-Օնեգյան, Միշին-Տիմանյան,
Ռեկուրդյան (ԿՄՍ շրջան) մարզերում, Հյուսիս-արեւմտյան Վազախտա-
նում: Հայտնաբերվեցին պղնձի հանքավայրեր հարավային Ուրալում և Մու-
հոջարներում, Ուրբեկատանում, Կրասնոյարսկի, Չելյաբինսկի (Ուդոկան)
շրջաններում: Կրասնոյարսկի, Պրիմորսկի մի շարժ շրջաններում, Հանգային
Ալթայում, Միշին Ասիայում, Վազախտանում հայտնաբերվեցին կապար-
ցինկային հանքավայրեր, հետախույզվեցին ֆոսֆորիտների խոշոր հանքա-
վայրեր ՌՍՖՍՀ-ի կենտրոնում: Էստոնական ՍՍՀ-ում, Ռեյտոուսիայում, Արե-
ւմտյան Ուկրաինայում, Միշին Ասիայում և Սիրիում ստեղծվեցին Բիմիական
պարարտանյութերի արդյունաբերության համար նոր հումքային բազաներ,
հուսարի կերպով ապահովվեց միջուկային, հազվագյուտ տարրերի, վոլֆ-
րամի, մոլիբդենի, անագի արդյունաբերության հետագա զարգացումը:

Հետախույզվել են ստորերկրյա ջրերի պաշարներ խոշոր ֆազանների,
Երկրամասային և մարդային կենտրոնների, երկրի այլ բնակավայրերի խը-
մելու, տնտեսական և տեխնիկական ջրամատակարարման, չոր հողերի ու-
ռոդման, արոտավայրերի ջրման համար: Հայտնաբերվել և շահագործման
է հանձնվել մի քանի հազար հանգային, այդ թվում նաև ջերմուկային ջրերի
հանքավայրեր: Պարարտովել են շոգի-ջրաջերմային ռեսուրսներ Կամ-
չատիայում, Հյուսիսային Կովկասում, Միշին Ասիայում, Արեւմտյան Սիրի-
ում:

Հայկական ՍՍՀ-ում հետպատերազմյան տարիները նշանավորվեցին
մի շարժ Երկարի հանքավայրերի արդյունաբերական արժեքավորմամբ:

Հաջորդ տարիների կարևորագույն նվաճումների թվում են Ձոսի ոսկու
հանքավայրի հայտնաբերումը, նախկինում հայտնի մի շարժ ոսկու հանքա-
վայրերի վերադիտարկումը: Հայտնաբերվեցին մի շարժ հազվագյուտ և
ցրված տարրերի, արդյունաբերական կոնցենտրացիաներ, ֆարադի, բենթո-
նիտային կավերի, պեոլիտների, դիատոմիտների և այլ ոչ մետաղային օգ-
տակար հանածոների խոշոր հանքավայրեր: Սկսեցին աշխատել Փաշարանի
պղինձ-մոլիբդենային կոմբինատը, Արարատի ոսկու ֆարբիկան, ուրիշ լեռ-
նահանգային ձեռնարկություններ, որը հանրապետությունը մայրեց ՍՍՀՄ
ստաջատար լեռնահանգային շրջանների շարժը:

Սակայն այս գործնական արդյունքները չէին կարող լինել առանց տե-
սական գիտելիքների երկրաբանության, երկրաֆիզիկայի, երկրաֆիմիայի
բնագավառներում: Պլանաշափ երկրաբանական ուսումնասիրությունների և
ամբողջ ՍՍՀՄ բնատարածքի համալիր ուսումնասիրության շնորհիվ ներկա-
յումս այն Բարեկարգվել է 1:200.000 մասշտաբով, հանքատար և հրեռանկա-
րային անդամատեր՝ 1:50.000 և ավելի խոշոր մասշտաբներով: ՍՍՀՄ տա-
րածքը ներկայումս համարվում է աշխարհում առավել ուսումնասիրվածներից
մեկը:

Ներաբաժնական գիտության մի բանի բնագավառներում (տեկտոնական
հարսնագրում, խառնային սեյսմիկ գնդում, տարածության և մա-
մանակի մեջ օգտակար հանածոների բաշխման օրինաչափություններ) Սո-
վետական Միությանը համաշխարհային ներաբաժնության մեջ կատարում
է ստաշատար գեր:

Հանքապետության բնատարածում հայտնաբերվել են ավելի քան 700
հանքային աղբյուրներ, որոնց բազայի վրա ստեղծվել են ստաշատներ,
բովիչ հիմնարկներ համամիասնական և հանքապետական նշանակության
(Ջերմուկ, Արզնի, Հանքափան, Դիլիջան և այլն), Աստրախի, Փամբակի,
Սևանի, Ճիրակի արտեզյան ավազաններ, հազգրանում չրի հարյուրավոր
աղբյուրներ:

Կայն ուսումնասիրություններ տարվեցին հանքայնացման լոկալ կան-
խատեման գիտական հիմքերի ստեղծման ուղղությամբ, մշակվեցին որո-
նոգական և հետախուզական աշխատանքների համար նոր տեխնիկական
միջոցներ, լայն շավերով ներդրվեցին մարեմատիկական մեթոդներ և
ԷՀՄ, աերոտիկերական ուսումնասիրությունները, աճյալի անեց ուսումնա-
սիրության տիեզերական մեթոդների գերը զորալ ներաբաժնական կառուց-
վածքների և հանքային շրջանների նավթագազաբեր պրովինցիաների և ան-
խատար ավազանների բաշխման հայտնաբերման գործում: Ստեղծվել են
օրիգինալ ներաբաժնական և հատուկ հարաբանա-պայնաշխարհագրական,
տեկտոնական, մետաղածնային, ջրաերչարանական, ինժեներա-ներաբա-
յանական և այլ հարտեզներ, հրատարակվել են «ՍՍՀՄ ներաբաժնությունը»,
«ՍՍՀՄ ջրաերչարանությունը», «ՍՍՀՄ շերտագրությունը», «ՍՍՀՄ մե-
տաղային հանքավայրերը», «ՍՍՀՄ տեկտոնիկան» և այլ ֆունդամենտալ աշ-
խատություններ:

Կատարվեցին մեծ ծավալի տեկտոնական և փորձարարական աշխա-
տանքներ անվանների առաջացումը պայմանավորող պրոցեսների ֆի-
զիկա-միմիական պայմանների պարզաբանման, տեկտոնիկայի, շերտագրու-
յան, պալեոնոտոլոգիայի, մետաղածնության վերաբերյալ: Ստեղծվեցին նոր
մեթոդներ և տեխնիկական միջոցներ ներքի բնատարածի խորհային ներաբա-
յանական կառուցվածքի, Համաշխարհային օվկիանոսի շեֆային գոտու օդ-
տակար հանածոների ներաբաժնության և հանքային սետուսների ուսումնա-
սիրման համար: Հաջողությամբ ավարտվեց կարևորագույն գիտա-տեխնիկա-
կան փորձը՝ գերխոր, աշխարհի ամենախոր հորատանցքի (ավելի քան 12 կմ)
անցումը Կոլա բերակղզում: Չնայած այդ հորատանցքի ելուրի մշակումը
գեոսո շարունակվում է, այնուամենայնիվ արդեն այսօր ստացված տվյալ-
ները քույլ են տալիս էական փոփոխություններ մտցնելու մեր սլատիերա-
ցումներում ներքի կեղևի կառուցվածքի վերաբերյալ:

Ուսումնասիրություններ տարվեցին հուլերի մեկտրացիայի պրոբլեմի,
ինժեներական ներաբաժնության, շրջակա միջավայրի պաշտպանության
պրոբլեմի ուղղությամբ: Մշակվել են անալիզի բարձրագույն և բարձրնը-
տության միջուկա-ֆիզիկական մեթոդներ, որոնք քույլ են տալիս պաշտպան
պայմաններում գերազանց ձևով, երբեմն բնական տեղադրման վիճակում
որոշելու ապարներում հանքանյութերում օգտակար բաղադրամասերի պա-
րունակությունը:

Հայկական ՍՍՀ ներաբաժնները պատրաստեցին և հրատարակեցին
սառը հատորանոց կապիտալ կալեկտիվ աշխատություն «Հայկական ՍՍՀ ներ-
աբաժնությունը» (1962—1970 թթ.), բազմաթիվ մենագրություններ՝ նվիր-
ված հանքապետության բնատարածի սեյսմոնալ ներաբաժնությանը, տեկ-
տոնիկային, կենսաշերտագրությանը, հարաբանությանը, մագմատիզմին,
մետաղածնությանը, օգտակար հանածոների հանքավայրերին, ներաբաժնու-

միային, միներալոգիային, ժառերկրաբանությանը, երկրաֆիզիկային, երկրաշարժաբանությանը, ֆիզիկական և տեղեկական աշխարհագրությանը, երկրաձևաբանությանը:

Սովետական երկրաբանները մտքիկզացնում են բոլոր սեպերվները ՍՄԿԻ 27-րդ համագումարի կողմից առաջադրված խնդիրների հաջող լուծման համար, որը սկիզբ դրեց մեր հասարակական մամլի, ազգային ինֆրագիտակցության իսկական վերածննդին, սովետական հասարակության կյանքում սեռելույուն վերափոխումներին: Խնդիր է դրվում ապահովել արդյունահանող արդյունաբերության համեմատ հանձնա-հումքային ռեսուրսների սակզծման առաջընթաց ան, հասնել երկրաբանա-հետախուզական աշխատանքների տեղեկական էֆեկտիվության հետագա բարձրացման, բարելավել օգտակար հանածոների պաշարների պատրաստման որակը ինչպես գործող ձեռնարկությունների, այնպես էլ նոր յուրացվող շրջաններում, արագացնել Միշին Մերձօրյան մասում, Տյումենի շրջանի հյուսիսում, Միշին Ասիայում, Ղազախստանում (Մերձկասպյան իշված), ԲՍՄ շրջանում, ծովային շերտերում նավթի, բնական գազի և կոնդենսատի նոր հանավայրերի հայտնաբերման և հետախուզման տեմպերը: Մեծ աշխատանք է սպասվում հարուստ և հեշտ հարստացվող սև, գունավոր, բանկարժեհ մետաղների հանանյութերի, ալմաստի, առումային էներգետիկայի հումքի, հանքային պարատանյութերի արտադրության, հալահային, արդյունաբերական գյուղատնտեսական շրջանների ջրամատակարարման համար անհրաժեշտ պաշարների բնագործակման ուղղությամբ: Ումեր են կոնցենտրացվել օգտակար հանածոների հանավայրերի ձևավորման և տեղաբաշխման նոր օրինաշարիությունների հայտնաբերման, կանխատեսումային բարեզների կազմման, կարևորագույն տիպի օգտակար հանածոների որոնողահետախուզական աշխատանքների ուղղության որոշման համար: Նախատեսվում է ումեղացնել ուշադրությունը բոլոր տիպի երկրաբանահետախուզական աշխատանքների որակի և տնտեսական էֆեկտիվության վրա: Մեծ տեղ է հատկացվել ծովերի և օվկիանոսների հանձնա-հումքային ռեսուրսների ուսումնասիրության նոր մերուզների ստեղծման, 5—7 կմ խորության հորատանցների հորատման, շրջակա միշտվայրի տվելի խորն ուսումնասիրության համար:

Նրե հաշվի առնենք, որ մեր երկրում տարեկան երկրաբանական և երկրաբանահետախուզական աշխատանքների համար հատկացվում է ավելի բան շորս միլիարդ ռուբլի, ապա պարզ կդառնա, որ այդ աշխատանքների էֆեկտիվության բարձրացման դեպում բացառիկ չափերով կբարձրանա տնտեսական էֆեկտը: Դրան մեծ չափով կարող է օմանդակել գիտության և տեխնիկայի նորագույն նվաճումների օգտագործումը, հայտնաբերված հանձնավայրերի երկրաբանա-տնտեսական գնահատման արագացումը, օգտակար հանածոների հանձնավայրերի համալիր օգտագործումը, հանքանյութերի մշակման տեխնոլոգիայի կատրելագործումը, անբափոն մեաալուրգիայի զարգացումը:

Հայաստանի համար բացառիկ կարևոր նշանակություն ունեն բնական պայմանների պաշտպանության, հանրապետության բնատարածում յայն տարածված վնասակար երկրաբանական պրոցեսների (սողանքներ, վրուգումներ և այլն) դեմ պայմարի գիտականորեն նիմնավորված միշոցառումները:

Հայկական ՍՍՀ երկրաբանական հասարակայնությունը հայրենասիրական բարձր գզացողությամբ դիմավորում է նշանավոր հորեկյանը՝ Մեծ Հոկտեմբերի 70-ամյակը և լի է ցանկությամբ բոլոր ումերը և գիտելիքները ներդնելու ՍՄԿԻ 27-րդ և Հայաստանի 28-րդ համագումարների որոշումներից բխող միշոցառումների հաջող կատարման համար: